

217, 219 BORNEO - SARAWAK - SABAH - BRUNEJ

Ostrov Borneo (Kalimantan) je třetím největším ostrovem světa. Jeho plochu si dělí 3 státy – Indonésie, Malajsie, Brunej. Provincie Sarawak je známá díky svým jedinečným národním parkům s fascinující faunou a flórou. NP Gunung Mulu, největší národní park v Sarawaku, je zároveň nejoblíbenějším místem Bornea. V Gunung Mulu podnikneme horský trek ke skalním útvarům Pinnacles. Pestrá krajina s džunglí, s pohádkovými skalními útvary, hlubokými roklemi s čistými řekami zanechá v milovnících přírody nezapomenutelný zážitek. Vydáme se po stopách bývalé stezky lovců lebek tzv. Headhunter's trail. V této oblasti navštívíme domorodé obyvatele přebývající v tradičních chýších. Návštěva nejbohatšího státu světa Bruneje, země zlatých paláců a pompézních fontán bude tím pravým kontrastem k životnímu stylu na Sarawaku. Borneo skrývá ještě mnoho dalších exotických míst, která v rámci našeho programu navštívíme: NP Pulau Tiga, NP řeky Kinabatangan, korálové ostrovy u Semporny, rezervaci s orangutany v Sepilok.

CHARAKTERISTIKA AKCE

Jedná se o poznávací zájezd určený především milovníkům přírody. Sportovnější částí programu je trek džunglí ke skalním útvarům Pinnacles. Čas bude i na zasloužený odpočinek u moře. Nejdlejší vzdálenosti překonáme letecky (Kuching - Miri - Gunung Mulu, Kota Kinabalu - Sandakan), ostatní přesuny budeme absolvovat převážně pronajatými vozidly, místním autobusem do Bruneje. Ubytování budeme většinou v hotýlcích střední turistické kategorie - dvoulůžkové pokoje s vlastním příslušenstvím, během treku v NP Gunung Mulu 2x nocleh v jednoduché ubytovně, 1x v domorodém příbytku Iban, v jednoduchých chatkách v malebném prostředí NP řeky Kinabatangan. Po dobu treků v NP Gunung Mulu, v NP Kinabatangan a během dvoudenního výletu do NP Pulau Tiga je zajištěna plná penze. Do časového harmonogramu akce není zařazen žádný noční přesun. „Poznání“ bude tentokrát pro nás na prvním místě!

POPIS TREKŮ

NÁRODNÍ PARK GUNUNG MULU - PINNACLES

1.den Letecky do NP Gunung Mulu. Transfer na hotel. Procházka po visutých lávkách k jeskyním Deer a Lang's., barevná kouzla stalagmitů, jezírek a říček. Západ slunce s miliony netopýrů v nekonečném proudu. Délka výletu cca 2 hodiny. Společná večeře.

2.den Po snídani poplujeme cca 3 hodiny motorovou kánoí do výchozího místa treku. Cestou navštívíme jeskyně Clearwater a Wind cave. Tento den půjdeme asi 9 km rozmanitou džunglí (převážně po rovině) do místa označeném "camp 5". Zde budeme večeřet. Spát budeme v jednoduché ubytovně - ve vícelůžkových místnostech vybavených matracemi. (Strava: plná penze).

3.den Po snídani nás bude čekat prudký výstup asi 3 hodiny hustým porostem, finálních 30 minut s pomocí 17 kovových žebříků. Zažijeme jeden z životních pohledů. Pro výstup i sestup je určena jedna cesta. Půjdeme tedy odlehčení, pouze s malým batůžkem. Hlavní zavazadlo si necháme v místě spánku, v kempu. Celkové převýšení druhý den treku je 1 200 m. I když je tento den našim cílem pohled na špičaté vápencové skalní útvary Pinnacles, program je volitelný. Ne každý musí vystoupit na vrcholové plato. Jednou z možností je absolvovat pouze část výstupu, či zvolit jednodenní relax v pohádkové džungli spojený s osvěžující koupelí v řece, v místě našeho noclehu. Nocleh v jednoduché ubytovně, tzv. Camp 5. (Strava – plná penze)

4.den Podnikneme pochod džunglí po stopách bývalé stezky lovců lebek tzv. Headhunter's trail dále k řece Terikan a Medalam. Před sto lety tuto tajnou stezku používali válečníci kmene Kayan k útokům na obyvatele příbytků Long House – dlouhé chýše pro 80 rodin. Odpolední plavba po řece s vyhlídkou na okolní prales. Nocleh v tradičním příbytku Iban. (Strava – plná penze)

5.den Po snídani odjezd přes městečko Limbang do BRUNEJE. (snídaně).

Po dobu programu v NP Gunung Mulu je zajištěna plná penze.

Přestože si bereme na trek všechny věci, neboť se již nebudeme vracet do výchozího místa, je možné absolvovat trek na lehko. Po vzájemné domluvě na místě, je možné využít možnosti letecké přepravy zavazadel do Limbangu (cílové místo treku), které nebudete na treku potřebovat. Tuto možnost, vypravit se na trek pouze s malým

ADRESA

Livingstone s.r.o.
Marešova 14
602 00 Brno

TELEFON

+420 542 214 542
+420 603 877 182

EMAIL A WEB

info@livingstone.cz
www.livingstone.cz

zavazadlem vždy většina cestovatelů vítala s povděkem. Symbolický poplatek se hradí až na místě, ve výši cca 25 USD.

CESTOVNÍ DOKLADY

Budete potřebovat platný cestovní pas (platnost minimálně 6 měsíců po návratu zpět do České republiky) s minimálně 2 volnými stranami (pozor, na stránce by nemělo být ani propité razítko z předchozích stránek). Vezměte s sebou fotokopii dvoustrany pasu s osobními údaji a 2 fotografie pro případ ztráty nebo krádeže pasu. Případně si zašlete naskenovanou kopii pasu s osobními údaji na vlastní e-mail, budete ji mít tak vždy k dispozici.

VÍZOVÁ POVINNOST

Pro občany ČR i SR:

- **Malajsie:** bezvízový styk pro turistické pobyty do 90 dnů.
- **Brunej:** bezvízový styk pro turistické pobyty do 90 dnů.

Pokud cestujete s pasem jiného státu, je nutné si před cestou samostatně ověřit vízovou povinnost do navštívených zemí.

CO VZÍT S SEBOU

Jako hlavní zavazadlo si můžete vzít buď batoh, nebo cestovní tašku. Je vhodné opatřit si nepromokavý vak na batoh. Budete potřebovat i menší turistický batoh cca 20-30 litrů na věci potřebné přes den (pití, fotoaparát, doklady, náhradní oblečení). Pro odkládání nepotřebných věcí před trekem (přeprava zavazadel do cílového místa treku) doporučujeme přibalit si jednoduchý vak či tašku. Za zvážení stojí i dalekohled. Klimatické podmínky během treku v horách jsou variabilní a je nutné počítat s rychle se měnícím počasím. Proto je potřeba mít kvalitní vybavení.

Pro noclehy v přírodě během treků není nutné brát si vlastní spacák. V oblasti Gunung Mulu je teplo a vystačíte s vložkou do spacáku, případně se na místě za mírný poplatek dá půjčit moskytiéra a přikrývka. Chaty, ve kterých budete ubytováni, nabízejí přikrývky. Doporučujeme teleskopické trekové hole. Z oblečení budete pro nižší polohy potřebovat lehké bavlněné kalhoty, trička s krátkým rukávem, pokrývka hlavy (kšiltovka), plavky; pro vyšší polohy teplejší kvalitní trekové kalhoty, tričko s dlouhým rukávem, fleecová či polartecová mikina, nepromokavá goretexová bunda. Kvalitní nepromokavé pohorky, ochranné návleky. Na přezutí lehké tenisky nebo sandály.

Z dalšího vybavení na cestu doporučujeme: LED čelovou svítilnu nebo baterku. Kvalitní sluneční brýle, opalovací krém s vysokým ochranným faktorem, rychleschnoucí ručník, repelent (doporučujeme Predator). Kapesní nůž. Lékárničku. Nádoba na vodu - univerzální plastová lahev, která je vhodná i pro přípravu horkých nápojů. Pokud máte problémy se vstáváním, vezměte s sebou budík.

K elektronickému vybavení (foťáky, kamery, tablety...) doporučujeme přibalit i kvalitní a odolný obal (proti prachu, vodě, oděru). Předejdete tak jejich případnému poškození. Před vlastním letem je vhodné mít všechny nejdůležitější věci (kameru, fotoaparáty, finance, cennosti, apod.) v příručním zavazadle, které si berete s sebou do letadla.

ZDRAVÍ

S cestami do exotických zemí často souvisí i zvláštní zdravotní opatření. V tabulce níže jsou uvedena pouze nejčastější očkování pro cesty do exotických zemí. Upozorňujeme, že se tento stav může měnit. Očkování doporučená mohou být vyžadována jako povinná a naopak.

Vakcinaci a užívání léků je potřeba konzultovat s odborným lékařem, včetně užívání antimalarik.

- Hepatitida A+B   Doporučené
- Břišní tyfus   Doporučené

Se žádostí o odbornou konzultaci se obraťte na specializovaná centra cestovní medicíny. Jejich síť najdete po celé České republice - Praha, Brno, Ostrava, Olomouc, Plzeň, Zlín, Hradec Králové, Pardubice a další. Adresy a kontakty jsou uvedeny na www.ockovacentrum.cz.

Mimo tato pracoviště se můžete v BRNĚ obrátit na ambulanci cestovní medicíny MUDr. Vladimír Strakrle, Údolní 16 (vchodem lékárny do 1.patra), Brno tel. 545 240 743, www.strakrle.com, v PRAZE na Centrum cestovní medicíny, Havelská 14, Praha 1, tel. 222 094 121, www.medpharm.cz.

Veďte s sebou platný mezinárodní očkovací průkaz. Doporučujeme, abyste s sebou měli kromě dostatečné zásoby léků, které pravidelně užíváte, také příruční lékárníčku s léky a potřebami na případné zdravotní obtíže (střevní potíže, bolest, horečka apod.). Nezapomeňte před odjezdem navštívit kromě svého lékaře i zubaře.

POJIŠTĚNÍ

Cestovat do vzdálených končin bez cestovního pojištění je velké riziko. Pro kvalitu servisu, spolehlivost a rozsah plnění i nadále zůstáváme u ERV Evropské pojišťovny a.s. V rámci vaší cesty jste informace o možnostech pojištění obdrželi od pracovníků CK již dříve a v případě zájmu bylo pojištění léčebných výloh i případné pojištění storna uzavřeno.

V případě, že se během zájezdu plánujete zúčastnit některé z aktivit jako je rafting, lezení, slaňování, výstup na vrchol vyšší než 3 000 m, potápění, bungee jumping, jízda na koni, apod. NEZAPOMEŇTE si sjednat patřičné připojištění na tyto aktivity!

Více informací o pojištění a pojistné podmínky naleznete v tištěném katalogu, u pracovníků CK nebo na webových stránkách www.livingstone.cz/prakticke-informace/cestovni-pojisteni Pokud se rozhodnete si cestovní pojištění sjednat samostatně, prosíme o sdělení názvu pojišťovacího ústavu a čísla pojistné smlouvy garantovi zájezdu před vaším odletem.

Pojištění proti ztrátě likvidity, čili proti úpadku CK, je nutnou samozřejmostí. My jsme pojištěni u ERV Evropské pojišťovny a. s. Tato pojistka je zahrnuta v cenách našich zájezdů. Doklad o pojištění proti ztrátě likvidity od nás obdržíte na vyžádání. Další informace naleznete na www.livingstone.cz/o-nas/pojisteni-ck

VALUTOVÉ VYBAVENÍ

Místní měna:

- Malajsie: 1 USD = 3,94 MYR (malajský ringit)
- Brunej 1 USD = 1,29 BND (brunejský dolar)

Kurzy se často mění. Kurzy místní měny lze orientačně zjistit na <https://www.oanda.com/currency/converter/>

Nejvýhodnější měnou jsou americké dolary. Při amerických dolarech platí, že lepší kurz je za bankovky vyšších nominálních hodnot, vezměte s sebou pokud možno 100 dolarové bankovky. V bance si vyměňte pokud možno NOVÉ (vydané po roce 2003) nepoškozené dolarové bankovky. Za starší dolary může být horší kurs nebo je třeba nechtějí vůbec! Ceny v Malajsii jsou srovnatelné s cenami u nás, některé věci lze pořídit i levněji.

Na nezbytné výdaje doporučujeme částku od 750 USD výše, na 15-ti denní variantu od 550 USD. Vezená suma záleží na tom, zda vás pohltí množství nabízených suvenýrů, případně zda se rozhodnete absolvovat některou z fakultativních aktivit. Nezbytné výdaje jsou vstupy na kulturní vystoupení, do památkových objektů a jiné aktivity cca 70 USD. Dále počítejte s výdaji za stravu, nápoje, spropitné pro místní průvodce, řidiče a nosiče cca 60 USD, fakultativní aktivity cca 100 USD.

PLATEBNÍ KARTY:

Platební karty VISA a MasterCard jsou akceptovány v drahých hotelích, restauracích, vybraných obchodech se suvenýry a v potápěčských centrech. Při platbě kartou je často účtován poplatek ve výši cca 5% hodnoty zboží nebo služby. Bankomaty jsou běžné ve velkých městech a turistických centrech. Poplatky za výběr záleží na vaší bance, doporučujeme předem si jejich výši zjistit. Doporučujeme před odjezdem kontaktovat vaši banku a nahlásit, že budete kartu používat v Malajsii. Může se stát, že Vám banka po prvním výběru či placení kartu zablokuje s podezřením na zneužití. Stejně jako v jiných zemích třetího světa, i zde je třeba dbát zvýšené opatrnosti

při použití karet kvůli jejich možnému zneužití. Kartu je dobré si vzít jako pojistku, uvedené kapesné se doporučuje vzít v hotovosti.

SPROPITNÉ

Malé spropitné při placení bude velmi uvítáno. Je dobrým zvykem odměnit najaté řidiče, průvodce a případně nosiče spropitným v celkové výši cca 60 USD. Zdvořilé je zanechat malý peněžní dar při ukončení návštěvy mešity, chrámu, svatyně nebo domorodé vesnice.

CENA ZÁJEZDU

Cena zájezdu zahrnuje:

- mezinárodní letenka včetně letištních tax
- místní přelety Kuching - Miri - Gunung Mulu, Kota Kinabalu - Sandakan, včetně letištních tax
- kompletní místní přeprava (pronajatá vozidla, klimatizovaný bus do Bruneje)
- lodě v NP Gunung Mulu, v NP Bako, vyhlídková plavba v Bandar Seri Begawan - do vesnice na pilotech
- ubytování v hotýlcích střední turistické kategorie, na treku v NP Gunung Mulu (2 x) v jednoduché ubytovně a 1x v domorodém příbytku Iban, v NP řeky Kinabatangan 2x v jednoduchých chatkách
- strava formou plné penze v NP Gunung Mulu, v NP řeky Kinabatangan a během dvoudenního výletu do NP Pulau Tiga
- permit do NP Gunung Mulu k Pinacles a do jeskyní
- vstupy do národních parků
- vstup do rezervace Semenggoh na orangutany včetně poplatku v Sepiloku
- vstup do termálních pramenů a na visuté lávky
- lodí do NP Pulau Tiga s plnou penzí
- jednodenní výlety k ostrovům v oblasti Semporna
- český průvodce
- místní průvodce dle potřeby
- pojištění cestovní kanceláře proti úpadku

Cena zájezdu nezahrnuje:

- vstupné do památek a na kulturní akce
- výlet na Hadí ostrov 85 USD
- lodní přeprava zavazadel po dobu treku v NP Gunung Mulu cca 65 RM
- spropitné pro místní průvodce, řidiče cca 60 USD
- strava nad rámec programu
- nápoje
- příplatek za jednolůžkový pokoj
- cestovní pojištění (rádi vám připravíme nabídku od ERV Evropské pojišťovny)

FAKULTATIVNÍ AKTIVITY

Příklady vstupů a fakultativních aktivit, které nejsou zahrnuty do ceny zájezdu:

Celková výše vstupů cca 70 USD:

- památky
- vstupné do sarawacké vesnice na úpatí Gunung Santubong
- vstup do ptačí rezervace

Ceny jsou orientační a mohou se měnit.

UBYTOVÁNÍ

Převládají hotýlky střední turistické kategorie, na některých místech s možností osvěžit se v hotelovém bazénu. Jedná se o dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením, s klimatizací či fénem. V přírodě budeme nocovat ve vícelůžkových pokojích, se společným sociálním zařízením (vyjmenováno níže). Během treku v NP Gunung Mulu: 2x v jednoduché ubytovně v tzv. Campu 5, v domorodém příbytku Iban 1x. V malebném prostředí NP řeky Kinabatangan: 2x v chatkách, ve dvoulůžkových pokojích. Pro tyto noclehy doporučujeme vložku do spacáku, moskytiéra není nutná.

DOPRAVA

Delší vzdálenosti překonáme letecky (Kuching - Miri - Gunung Mulu, Kota Kinabalu - Sandakan). Pozemní doprava je řešena převážně pronajatými vozidly. Místní bus využijeme pro přesun do Bruneje, případně do Semporny. Do programu je zařazena plavba lodí v NP Bako, v NP Gunung Mulu k jeskyním Clearwater a Wind Cave. Transfer po zemi z Bandar Seri Begawan v kombinaci s pozemní dopravou přes Kuala Penyu na Pulau Tiga. Lodní výlet na ostrovy NP Pulau Tiga s plnou penzí. Lodní výlety ke korálovým ostrovům v oblasti Semporna.

STRAVA A NÁPOJE

Většinou se stravujeme společně v restauracích a jídelnách. Na většině hotelech je zajištěna snídaně, případně je možnost ji dokoupit. Průvodce je nápomocen s výběrem. V ceně zájezdu je zahrnuta plná penze během treku v NP Gunung Mulu, na safari v NP Kinabatangan a během dvoudenního výletu do NP Pulau Tiga. Není tedy potřeba brát si s sebou žádné věci na vaření v přírodě.

V kuchyni Malajsie se odráží směsice kultur a národností. Nejčastěji se jedná o vlivy čínské, indické, indonéské a thajské kuchyně. Stejně jako u většiny okolních zemí je základní potravinou rýže, velmi často jsou součástí pokrmu nudle. V Malajsi tvoří nezbytnou součást přípravy jídel nejrozmanitější druhy koření - skořice, zázvor, anýz, chilli, kari a mnoho dalších, které u nás ani nejsou známé. Kuřecí maso patří k nejoblíbenějším potravinám. Ryby se připravují většinou vcelku, plněné různými druhy koření, servírují se s rozličnými druhy omáček. Plody moře se servírují zamíchané do rýže či smažených nudlí, v omeletách nebo s různými přílohami. Připravuje se také hovězí a vepřové maso, ovšem existují zde náboženská omezení.

Po celý rok je zde velký výběr tropického ovoce, takže mezi nejčastější nápoje patří kromě vody také čerstvé ovocné šťávy a džusy. Velmi oblíbený je také čaj a káva a to nejen v klasické teplé, ale velmi často v „ledové“ formě. Běžně dostupné jsou také Coca Cola, Fanta a ostatní nealkoholické nápoje tohoto typu. Přesto, že je Malajsie islámskou zemí, je zde alkohol k dostání, cena však bývá vyšší.

Voda z místních zdrojů se nedoporučuje používat ke konzumaci. V obchodech i restauracích dostanete balenou vodu v umělohmotných láhvích a doporučujeme, abyste balenou vodu používali i na čištění zubů. Během celé naší trasy je možné dokupovat pitnou vodu v originál uzavřených plastových lahvích. Na trecích bude možné dokupovat tekutiny na místě, případně doplňovat potřebné množství tekutin čajem.

Orientační ceny: smažené nudle nebo rýže 60 – 100 Kč, pivo 80 - 100 Kč, kola 25 Kč, voda (1,5 l) 20 Kč.

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Malajsie má tropické klima. Dny jsou teplé, slunečné, typická je vysoká vzdušná vlhkost. Teploty v noci výrazněji klesají (až o 7°C). Období monzunových dešťů je od listopadu do ledna. Kratší přeháňky se vyskytují po celý rok. Indonéské souostroví se táhne v délce 5 000 km od západu k východu podél rovníku, má tedy rovníkové tropické monzunové podnebí s malými výkyvy teplot, které jsou daleko více ovlivněny nadmořskou výškou. Průměrná denní teplota se celoročně pohybuje v rozmezí 25-33°C. Typická je vysoká vzdušná vlhkost 80-90%. Ve vyšších nadmořských výškách je chladněji. Během výstupu na Mt. Kinabalu ve vyšších polohách 5 – 10°C, večer mohou poklesnout teploty k nule.

KUALA LUMPUR												
Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	26	26	26	27	27	27	26	26	26	26	26	26
Průměrné srážky (mm)	162	144	218	284	183	128	129	145	192	272	275	230

KOTA KINABALU (BORNEO)												
Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	26	25	27	27	28	27	27	26	27	27	26	26
Průměrné srážky (mm)	129	64	61	111	226	290	255	259	285	336	297	230

VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY RÁDI ZODPOVÍME:

V Brně:

písemně: LIVINGSTONE, s.r.o., Marešova 14, 602 00 BRNO

telefonicky: 542 214 645

e-mailem: info@livingstone.cz

osobně: po – pá 9.00 – 16.00 hodin

Naši nabídku zájezdů najdete na www.livingstone.cz